

**Зур Ключи авыл жирлеге Советы
Зеленодольск муниципаль районы
Татарстан**

КАРАР

«17» август 2021 ел

№44

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Зур Ключи авыл жирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жиренә кермәгән һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләренә (Большие Ключи авыл жирлеге Советының 2021 елның 5 мартындагы 26 номерлы карары белән расланган) яшел утыртмаларны кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында (2021 елның 28 апрелендәге 30 номерлы ТР ЗМР ЗМР Зур Ключи авыл жирлеге Советы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән)

Россия Федерациясе Урман кодексы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы, "эйләнә-тирә мохитне саклау турында" 10.01.2002 елдагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зур Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Зур Ключи авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне рациональ куллану, саклау һәм яңадан торгызу максатларында, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының "Зур Ключи авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Яшел Үзән муниципаль районы Зур Ключи авыл жирлеге Советы Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә кермәгән жирләренә Татарстан Республикасы Яшел Үзән муниципаль районы Зур Ключи авыл жирлеге Советы карары:

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Зур Ключи авыл жирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жиренә кермәгән һәм Зур Ключи авыл жирлеге Советының 2021 елның 5 мартындагы 26 номерлы карары белән расланган физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә (Зур Ключи авыл жирлеге Советының 2021 елның 28 апрелендәге 30 номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән) яшел утыртмаларны кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында;

1.1. 1 статьяның алтынчы абзацын түбәндәге редакциядә баян итәргә::

"Агач-8 см. дан да ким булмаган төсле үсемлек»

1.2. 1 статьяның унөчөнче абзацын түбәндәге редакциядә баян итәргә::

"Компенсация ягыннан яшеллэндерү - юк ителгән яки зыян күргән яшел үсентеләр урынына яңадан утырту һәм аларны тулысынча үсеп китүгә кадәр саклап калу.»

1.3. 3.4.3 пункт. түбәндәге редакциядә баян итәргә::

«3.4.3. киселгән агач өчен түләүне (түләү) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Зур Ключи авыл жирлеге Советы карары белән расланган агач утыртмаларының бәясен исәпләү һәм компенсацион яшеллэндерүне үткәрү методикасы нигезендә исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла. Рөхсәтнең гамәлдә булу срогы-90 көн.»

1.4. 3.14 пунктны төшереп калдырырга.

2. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының " ташлана торган яшел утыртмаларның бәясен исәпләү һәм компенсация яшеллэндерүен үткәрү методикасын раслау (1 нче кушымта).

3. Әлеге карарны Интернет челтәренең Татарстан Республикасы хокукый информация рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре составындагы Яшел Үзән муниципаль районы информация сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>), Яшел Үзән муниципаль районы, Зур Ключи авылы, Волостнов урамы, 16а йорт (жирлек администрациясе бинасы), Зур Ключи авылы, Волостнов урамы, 21 йорт (кибет бинасы) адреслары буенча урнашкан мәгълүмат стендларында.

Зур Ключи авыл жирлеге башлыгы,
Совет Рәисе



С. Е. Комягин

МЕТОДИКА СҮТЕЛӘ ТОРГАН ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫҢ БӘЯСЕН ИСӘПЛӘУ КОМПЕНСАЦИОН ЯШЕЛЛӘНДЕРҮ ҮТКӘРҮ ТӘРТИБЕ

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Методика Зур Ключи авыл жирлеге территориясендә урнашкан яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү очраklarында, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Зур Ключи авыл жирлеге бюджетына кертелергә тиешле түләүләрне исәпләү өчен билгеләнгән.

1.2. Методика кулланыла:

- Зур Ключи авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләргә кагылышлы хужалык эшчәнлеген тормышка ашырганда барлыкка килергә мөмкин булган потенциал зыяны бәяләү өчен инвестиция проектларының әйләнә - тирә мохиткә йогынтысын бәяләү һәм аларның экологик экспертизасын әзерләү процессында;

- яшел үсентеләрне дәрәс кискән (сүтелгән) өчен түләү күләмен исәпләгәндә;

- яшел үсентеләрне мәжбүри күчереп утыртканда (яшел үсентеләрнең 1/2 өлеше);

- Зур Ключи авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларның бәясен билгеләү белән бәйлә башка очраklarда.

1.3. Яшел үсентеләрне сүтү (кисү) белән китерелә торган зыян яшел утыртмаларның урнашу урыны, яшелләндерү объектларының экологик һәм социаль әһәмияте кебек факторларның әһәмиятенә йогынтысын исәпкә алып исәпләнә.

1.4. Законсыз кисү, юк итү, зыян китерү, казып алу өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә жаваплы. Законда билгеләнгән тәртиптә салына торган административ яки жинаять жәзасын үтәү гаепле затларны әйләнә-тирә мохиткә зыяны тулысынча каплаудан азат итми.

Агач, куаклар һәм лиан үстерүгә, шулай ук аларны юкка чыгарылган яки зыян күргән яшкә кадәр тәрбияләү белән бәйлә чыгымнар бәяләре һәм нормативлары агач, куакларның (Сбц) төп төрләрнен юк иткәндә (кисү, сүтү) һәм (яки) яшел утыртмаларны юк иткәндә (кискәндә) компенсация бәясен исәпләү методикасы нигезендә исәпләп чыгарылган төп төрләрнен эквивалент база бәяләре белән билгеләнә.

1.5. Натураль рәвештә яшелләндерү торак пункт территориясендә үткәрелә, анда Яшел утыртмаларга зыян китерү яки юк итү күздә тотыла яисә юкка чыгарыла, юкка чыгарыла торган агачлар, куаклар саны зарарланган яки юк ителгән агачлар, куаклар санынан ким була алмый, ә булдырыла торган газон, чәчәк мәйданы зарарланган яисә юк ителгән газон, чәчәк түтәлләре, табигый үлән катламы мәйданынан ким була алмый.

Акчалата рәвештә компенсацион яшелләндерү кызыксынучы зат тарафынан юкка чыгарылган (киселгән, сүтелгән) һәм (яки) зыян күргән яшел үсентеләрнен (алга таба - яшел утыртмаларның компенсация бәясе) компенсацион бәясен түләү юлы белән натураль рәвештә компенсацион яшелләндерүне гамәлгә ашыру мөмкин

булмаганда гамэлгә ашырыла. Яшел утыртмаларның компенсация бәясен Зур Ключи авыл жирлеге башкарма комитеты яшел утыртмаларның компенсация бәясен исәпләү һәм яшелләндерү методикасы нигезендә исәпләп чыгара.

2. ЯШЕЛ ҮСЕНТЕЛӘРНЕ КЛАССИФИКАЦИЯЛӘУ ҺӘМ ИДЕНТИФИКАЦИЯЛӘУ УТЫРТМАЛАРНЫҢ БӘЯСЕН БИЛГЕЛӘУ ӨЧЕН. КОМПЕНСАЦИОН ЯШЕЛЛӘНДЕРҮ

2.1. Төп төр яшел утыртмаларның компенсацион бәясен исәпләү өчен, функциональ билгеләнешенә һәм территорияләрнең урнашуына карамастан, үсемлекләрнең түбәндәге классификациясе кулланыла::

-яшеллек;

-куак;

- травянистый покров (газоннар һәм табигый үлән үсемлекләре).

2.2. Төрле агач һәм куаклар токымнары үз кыйммәтләре (декоратив үзлекләре) буенча төркемнәргә берләштерелә.

1 нче таблицادا күрсәтелгән 4 төркем бүленә: ылыслы агачлар һәм куаклар; 1 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар (аеруча кыйммәтле); 2 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар; 3 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар (аз кыйммәтле).

1 таблицادا санап үтелмәгән агач һәм куаклар токымнары тиешле төркемгә охшаш билгеләр буенча тиңләштерелә.

1 нче Таблица

Агач һәм куакларны аларның кыйммәтләре буенча бүлү
(декоратив үзлекләре)

Ылыслы агачлар һәм куаклар	Яфраклы агачлар һәм куаклар		
	1 нче төркем	2 нче төркем	3 нче төркем
Чыршы, кедр, карагач, пихта, нарат, туя, можжевельник, тис, башка ылыслы токымнар	Акция Ак, бархат амурский, вяз, имән, ива (Ак, вавилонская, остролистная, рус), каштан конский, клен (ясенелист кленынан тыш), юкә, лох, чикләвек, ясень; куаклар: самшит, бирючина (бигрәк тә пестролист формалары),	Каен, боярышник (штамб формасы), жиләк-жимеш декоратив (алма, слива, груша, абрикос һ. б.), миләш, тирәк (Ак, Берлин, Канада, кара, пирамида), шомырт; куаклар: спирея, боярышник, карлык, куыкчы	Ива (1 нче төркемдә күрсәтелгәннәрдән тыш), ясенелист, ольха, осина, тополь (бальзамик); куак: арония, крушина, бересклет, кыргый үсүче куак таллары, башка яфраклы токымнар

	форзиция, рододендрон, кин яфраклы токымнар		
--	---	--	--

2 нче Таблица

Өһәмияте коэффициенты кыйммәтләре карап Төркеме

№ п/п	Яшелләнделерелгән территорияләрнен үсемлекләрен классификацияләү	Диаметрлары, см	Агач Коэффициент, Кцд
Ылыслы токымлы			
1.	Ылыслы агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	1,2
Лиственные породы			
2.	1 нче төркем Агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	1,2
3.	2 нче төркем Агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	1,0
4.	3 нче төркем агачлары	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	0,8

2.3. Агачлар шаулап исәпләнә. Әгәр агач тамыр муеныннан 1,3 м биеклектә 8 см диаметрлы берничә ствол булса, исәп-хисапта һәр кәүсә аерым исәпкә алына. Клен ясенелистный дип санарга бер агач булу-булмауга карамастан, саны стволлар, растуших бер тамыр.

2.4. Төркемнәрдә куаклар штоклар исәпләнә. Тере шәһәрчектә киселә торган куакларның саны ике катлы бүлмә, 3 куак - бер үк бүлмә каршындагы һәр куак метрына 5 куак исәбеннән билгеләнә.

2.5. Үзбушаткыч агачлар һәм куаклар (бердәм сомкнутый полог барлыкка китерә торган үзбушаткыч һәм үзбушаткыч токымлы агачлар һәм (яки) куаклар) үсемлекләре саны һәр 100 кв. м. га 20 агач исәбеннән билгеләнә.

2.6. Үзбушаткыч агачларның 3нче төркеменә караган һәм 5 см диаметрлы кәүсә диаметрында житмәгән үзбушаткыч агачлар компенсация бәясен исәпләгәндә исәпкә алынмый.

2.7. Газоннар һәм табигый үлән үсемлекләре саны квадрат метр майданнан чыгып билгеләнә.

3.Расчет компенсационной стоимости при уничтожении (вырубке, сносе) и (или) повреждении зеленых насаждений

Компенсация бәясе - зарарланган яки юк ителгән вакытта аларның кыйммәтләрен, шул исәптән яшел үсентеләрне булдыруга һәм карап тотуга киткән чыгымнарны да кертеп, юкка чыгарыла торган яшел үсентеләргә ирешү өчен кирәкле һәм житәрлек булган чыгымнарны да кертеп, исәпкә алу өчен билгеләнә торган яшел үсентеләрне бәяләү.

3.1. Яшел утыртмаларның компенсация бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә::
 $S_{кс} = S_{ксі}$, кайда:

$S_{кс}$ -яшел үсентеләрнең компенсация бәясе, сум.;

$S_{ксі}$ -і төр яшел үсентеләрнең (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән катламы) компенсация бәясе, сум.

3.2. Яшел утыртмаларның аерым төрләренең (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән покры, чәчәклекләр) компенсация бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә::

$S_{ксі} = (S_{бц} \times K_{норм} \times K_{кантр} \times K_{кост}) \times N$, кайда:

$S_{ксі}$ -і төр яшел үсентеләрнең (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән капламы, чәчәк түтәлләре) компенсация бәясе, сум.;

$S_{бц}$ -төп агач, куаклар, газон, табигый үлән катламы, чәчәк түтәлләренең база бәяләре (1 агач, 1 куак, 1 погонлы тере калайның 1 кв. метры, 1 кв. метры, газон 1 кв. метры, чәчәк түтәлләре), сум.;

$K_{з}$ -яшел утыртмаларның социаль-экологик әһәмиятенә төзәтмәләр коэффициенты;

Торак пунктларны яшел үсентеләр белән тәмин итү коэффициенты;

$K_{антр}$ -торак пунктның антропоген йөкләнеше коэффициенты;

$K_{в}$ -яшел утыртмаларның су саклау кыйммәтенә төзәтмәләр коэффициенты (су саклау зонасына төзәтмәләр коэффициенты);

$K_{сост}$ -яшел утыртмаларның сыйфатлы торышына төзәтмәләр коэффициенты;

N -I төрдәге (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән катламы, чәчәклекләр), юк ителергә тиешле яшел үсентеләр саны, шт., п. м, кв. м.

3.3. Төзәтү коэффициентларының әһәмияте:

3.3.1. $K_{з}$ -яшел утыртмаларның социаль-экологик әһәмиятенә төзәтмәләр коэффициенты яшел утыртмаларның социаль, тарихи-мәдәни һәм табигатьне саклау әһәмиятен исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

2,5 - төбәк һәм жирле әһәмияттәге махсус сакланылучы табигать территорияләре һәм рекреацион зоналар өчен;

1,5-торак зоналар өчен;

0,7-территориаль планлаштыру һәм шәһәр төзелешен зоналаштыру документлары нигезендә торак пунктлар жирләрә составына керүче башка территорияләр өчен.

Торак пунктларның яшел үсентеләр белән тәмин ителеше нормасы - коэффициенты торак пунктлар өчен гомуми файдаланудагы яшелләнделерелгән территорияләр майданы нормативларыннан чыгып билгеләнә.

Билгеләнә:

1. гомуми файдаланудагы яшелләнделерелгән территорияләр майданы нормативын үтгәндә, 1 нче йорт, анда яшелләнделерүнең өлеше $D - D = S_{\text{факт}} / \text{нормалар}$, кайда: Факт-торак пунктның бер кешесенә туры килә торган гомуми файдаланудагы яшелләнделерелгән территорияләрнең факттагы майданы.

Норма - торак пунктның бер кешесенә гомуми файдаланудагы яшелләнделерелгән территорияләр майданы нормативы, м :

$1,2-0,5 < D < 1$;

$1,4-0 < D < 0,5$.

Кантр-торак пунктларның антропоген йөкләнеше коэффициенты кешенең әйләнә-тирә мохиткә хужалык эшчәнлегенең йогынтысы дәрәжәсен исәпкә ала

Билгеләнә:

1 . Сәнәгать һәм фәнни-белем бирү зонасы өчен;

0,9 - инновацион зона өчен;

0,7 - урман сәнәгате һәм агросәнәгать зонасы өчен.

Су саклау зонасына төзәтмәләрнең K_v - коэффициенты яшел утыртмаларның су саклау функцияләрен исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

2,5-ачык сулык (сулык)яр буе зонасында урнашкан яшел үсентеләр өчен;

1,8-ачык сулык саклау зонасында (сулык) урнашкан яшел үсентеләр өчен; 1,0-калган территорияләр өчен.

$K_{\text{сост}}$ -коэффициент яшел утыртмаларның хәзерге торышына төзәтмәләр яшел утыртмаларның факттагы торышын исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

1,0 - яшел үсентеләр өчен яхшы хәлдә;

0,5 - яшел үсентеләр өчен канәгатьләнәрлек хәлдә;

0,2 - канәгатьләнәрлек хәлдә яшел үсентеләр өчен.

Юк ителгән яшел утыртмаларның факттагы торышын билгеләү мөмкин булмаганда, $K_{\text{сост}} = 1$ кабул ителә.

3.3.2. Юкка чыгарылган (киселгән, жимерелгән) яшел утыртмаларның төр составын һәм факттагы торышын билгеләү мөмкин булмаган очракта, зыян күләмен исәпләү яфраклы агачларның (аеруча кыйммәтле) 1 нче төркеменен максималь бәяләү бәясе буенча үткәрелә һәм $K_{\text{сост}} = 1$ кабул ителә.

3.3.3. Үсешне туктатуга китерми торган агач һәм куакларга зыян килгәндә, зыян салынган агачның яисә яшелләнделерү объектының компенсация бәясеннән 0,5% күләмендә исәпләнә. Яшел үсентеләрне үз белдеген белән сүткән очракта зыян 5 тапкыр күләмдә исәпләнә. Сүтелгән яки зыян күргән утыртмаларның бәясе күрсәтелгән кагыйдәләргә туры китереп исәпләнә.

3.4. Яшел утыртмаларның компенсация бәясен исәпләү нормативлары яшелләнделерү объектларын төзү

3.4.1. Яшел утыртмаларның һәм яшеллэндерү объектларының компенсация бәясен исәпләү нормативлары өчен яшел утыртмаларның база бәяләре кабул ителә.

3.4.2. Агачның база бәясе, токымыннан чыгып, түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$Сбцд = (Спдj + Суд \times Квпд) \times Кцд, \text{ кая:}$$

Сбцд-агымдагы чорга бер агачның база бәясе, сум.;

Спд-агымдагы чорга утырту материалының (агачның) бәясен исәпкә алып, бер агач утыртуның смета бәясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);
j-төркем агач токымнары буенча аларның кыйммәтләре (1 таблица нигезендә билгеләнә):

ылыслы агачлар һәм куаклар өчен-7,

1 нче һәм 2 нче төркем-5 нче группа яфраклы агачлар һәм куаклар өчен,

3 нче төркемдәге яфраклы агачлар һәм куаклар өчен-2.

Суд-агымдагы чорга бер агачны карауның смета бәясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

Квпд - агымдагы чорга агачларны торгызу чыгымнарын исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны;

Кцд-агач кыйммәтләренең коэффициенты (1, 2 таблицалар нигезендә билгеләнә).

3.4.3. Бер куакның, тере шәһәрнең 1 погонлы 1 метрының база бәясе формула буенча билгеләнә:

$$Сбцк = Спк + Сук \times Квпк, \text{ кайда:}$$

Сбцк-бер куакның база бәясе, агымдагы чорга 1 метр тере табигатьнең 1 метры, сум.;

"Бер куак утыртуны смета бәясе, агымдагы чорга утырту материалы (куак) хакын исәпкә алып, 1 погонлы тере ейленешнеп 1 метры, сум (бу методика кушымтасы буенча билгеләнә).;

Бер куак өчен еллык карауның смета бәясе, агымдагы чорга 1 погонлы тере чишмә метры, сум (әлеге методика кушымтасы нигезендә билгеләнә);

Квпк-бер куакны торгызу чыгымнарын исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны, агымдагы чорга 1 погонлы тере чишмә метры.

Юк ителә торган (киселә торган, киселә торган) яшел үсентеләр өчен компенсацияне исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны:

агачлар өчен - 3 ел;

куаклар өчен-1 ел;

газоннар һәм чәчәкләр өчен-1 ел.

3.4.4. Үлән катламының база бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$Сбцт = Спт + Сут, \text{ кая:}$$

Сбцт-агымдагы чорга 1 квадрат метр үлән катламының база бәясе, сум.;

Спт-агымдагы чорга утырту материалының бәясен исәпкә алып, 1 квадрат метр газон жайланмасының смета бәясе, сум (әлеге методика кушымтасы нигезендә билгеләнә); агымдагы чорга газонның 1 квадрат метрына еллык карауның смета бәясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә).

3.4.5. Цветникның база бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә::

Сбц = СЦ + Суц, кайда:

Сбцц-агымдагы чорга 1 квадрат метр чәчәклекнең база бәясе, сум.;

МЦ-агымдагы чорга утырту материалының бәясен исәпкә алып, 1 квадрат метр чәчәклек урнаштыруның смета бәясе, сум.;

Суц-агымдагы чорга 1 квадрат метр өчен еллык карауның смета бәясе, сум.

Күрсәткечләр кулланыла торган исәпләү өчен
яшел утыртмаларның компенсация бәясе

Яшел үсентеләрне классификацияләү (ЗН)	Яшел утыртмаларның төре (тибы)	2019 елның 4 кварталы бәяләрендә ЗН булдыру буенча эшләрнең бәясе (сум) НДС белән (сум)	Утырту материалының бәясе 2019 елның 4 кварталы бәяләрендә НДС белән бәяләнгән (сум)	Утырту материалының бәясен исәпкә алып, утыртуның смета бәясе (сум)	2019 елның 4 кварталы бәяләрендә еллык карауның смета бәясе НДС белән (сум)
1	2	3	4	5	6
Ылыслы агачлар 1 ед.	- чыршы колочая	1577,77	1104,94	2682,71	1278
	туя	1577,77	650,37	2228,14	1278
	- гади нарат	1577,77	265,65	1843,42	1278
Агачлар I төркем 1 бер.	- каштан ат	1577,77	3894,80	5472,57	1278
	- гади бәйләү	1577,77	2035,35	3613,12	1278
	- төрле юкә	1577,77	1559,01	3136,78	1278
	- клен остролистый	1577,77	1469,30	3047,07	1278
	- корычагач	1577,77	606,71	2184,48	1278
	- чикләвек (ялган)	1577,77	219,49	1797,26	1278

Агачлар төркем берәмлек.	II 1	- алмагач	1577,77	249,91	1827,68	1278
		- миләш	1577,77	227,91	1805,68	1278
		- штамп сугышчысы	1577,77	1956,78	3534,55	1278
		- каен	1577,77	841,95	2419,72	1278
		- шомырт	1577,77	2596,59	4174,36	1278
		- тирәк	1577,77	1473,33	3051,1	1278
Агачлар төркем берәмлек.	III 1	- тал	1577,77	472,96	2050,73	1278
Куаклар 1 ед.						
- ылыс		артыш	1577,77	309,41	1887,18	1278
		- дүләнә	1577,77	555,42	2133,19	1278
		барбарис	1577,77	177,92	1755,69	1278
		- сары акция	1577,77	199,34	1777,11	1278
Газон, табигый үлән катламы, чәчәк түтәлләре, 1 кв. м		Гади Газон, чәчәк түтәлләре	160,80	64,8	225,60	295,2

* Яшел утыртмаларны алганда зыян (зыян) күләме алдагы чорда товарларга (эшлэргә, хезмэт күрсәтүлэргә) куллану бәяләре үзгәрүне исәпкә алуы коэффициент – дефлятор коэффициентын исәпкә алып үзгәртелергә тиеш.

4. КОМПЕНСАЦИЯ ЯШЕЛЛЭНДЕРҮДЭН АЛЫНГАН АКЧАЛАРНЫ КЕРТҮ ҺӘМ КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ

5.1. Сүтелә торган яшел үсентеләр өчен акча хисабына барлыкка килә:

яшел утыртмалар өчен түләү бәясе

- яшел утыртмаларның законсыз сүтелүенә китерелгән зыянны каплау (компенсацияләү)

- административ хокук бозулар турындагы законнар нигезендә алына торган яшел үсентеләргә зыян китергән өчен штрафлар

- гражданнарның һәм юридик затларның, шул исәптән чит ил затларының яшел үсентеләрне яклау һәм үстерү максатларына ирекле кертемнәре ;

-башка чыганақлардан керү

4.2. Яшел үсентеләрне юк иткәндә (кисү, сүтү) һәм (яки) зыян күргәндә, шулай ук компенсация яшеллэндерүдән алынган акчалар Яшел Үзән муниципаль районының Большие Ключи авыл җирлеге бюджетына керә.

4.3. Яшел утыртмаларның компенсация бәясен кертүдән алынган акчалар өстенлекле тәртиптә юкка чыгарылган яки зыян күргән яшел үсентеләрне янадан торгызуга, шулай ук түбәндәге төр эшләрне финанслауга тотыла. :

- гомуми файдаланудагы яшеллэндерү объектларының гамәлдәге яшел утыртмаларын карап тоту һәм реконструкцияләү;;
- үсентеләр һәм орлыклар, уңдырышлы грунт сатып алу, утырту материалы китерү, туфрак әзерләү, агач һәм куаклар утырту, газон һәм чәчәкләкләр урнаштыру;
- яшеллэндерү чараларын тормышка ашыру өчен махсус техника (утырту, су сибү, күчереп утырту, чабу һ.б.) һәм яшеллэндерү өлкәсендә башка максатларда сатып алу.